

Utlåtande Rotel IV (Dnr 2017/001702)

Måltidsoptimering för minskat matsvinn i stadens skolor

Motion (2017:64) av Jonas Naddebo m. fl. (C)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Olle Burell anför följande.

Ärendet

Jonas Naddebo m. fl. (C) föreslår i motionen att kommunfullmäktige ska uppdra åt utbildningsnämnden att införa ett IT-system med måltidsoptimering i alla stadens skolor senast 2020 för att minska skolornas matsvinn. Ett pilotprojekt har visat att den viktigaste åtgärden för att minska matsvinnet är en väl fungerande och tidig frånvarorapportering. Genom att införa ett it-system görs informationen användbar för skolans kökspersonal.

Beredning

Ärendet har remitterats till Stadsledningskontoret, Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret anser att arbetet för att minimera matsvinnet är viktigt både av ekonomiska och miljömässiga skäl.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker motionen och ser detta initiativ och it-systemet som ett bra exempel på en praktisk väg att nå stadens gemensamma miljömål.

Utbildningsnämnden vill framhålla att frågan om matsvinn är en viktig fråga och att förvaltningen arbetar aktivt med att minska matsvinnet.

Mina synpunkter

Att minska matsvinnet i skolan är viktigt både av ekonomiska och miljömässiga skäl. Utbildningsnämnden arbetar aktivt från förskolan hela vägen upp till gymnasiet med att minska klimatpåverkan och matsvinnet. Nämnden ska under det kommande året bland annat utreda mått och mätmetoder för att mäta skolmåltidernas koldioxidutsläpp samt intensifiera arbetet med matavfallsinsamling. Utbildningsnämnden har också i budget 2018 fått i uppdrag att revidera riktlinjerna för måltider i stadens skolor bland annat i syfte att minska klimatpåverkan och matsvinn. De projekt som utbildningsförvaltningen driver och tidigare arbetat med har gett mycket goda resultat för att minska matsvinnet. Jag ser positivt på utvecklingen av metoder och strategier som tas fram i dialog med förvaltningen, rektor, skolans personal och elever och som bidrar till att minska skolornas klimatpåverkan.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberednings bedömning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 11 april 2018

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Olle Burell

Ulrika Gunnarsson

Kommunstyrelsen

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) enligt följande.

Hade vi haft yrkanderätt hade vi yrkat att tillstyrka motionen samt därutöver anföra:

Vi välkomnar det positiva svaret och redovisningen om stadens metoder och strategier för att minska matsvinnet i skolorna. Måltidsoptimeringssystemet är en modell redo för ett breddinförande i stadens skolor där hänsyn ska tas till gällande regelverk för dataskydd. Nu gäller det bara att gå från ord till handling.

Remissammanställning

Ärendet

Jonas Naddebo m. fl. (C) föreslår i motionen att kommunfullmäktige ska uppdra åt utbildningsnämnden att införa ett IT-system med måltidsoptimering i alla stadens skolor senast 2020 för att minska skolornas matsvinn. Ett pilotprojekt har visat att den viktigaste åtgärden för att minska matsvinnet är en väl fungerande och tidig frånvarorapportering. Genom att införa ett it-system görs informationen användbar för skolans kökspersonal.

Beredning

Ärendet har remitterats till Stadsledningskontoret, Miljö- och hälsoskyddsämnden och Utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 februari 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att arbetet för att minimera matsvinnet är viktigt både av ekonomiska och miljömässiga skäl. Att förebygga uppkomsten av avfall är ett av delmålen i *Stockholms stads miljöprogram 2016-2019 dnr. 303-1200/2014* och ligger helt i linje med kommunfullmäktiges verksamhetsmål *2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva* som stadens verksamheter arbetar med. Ett sätt att bidra till målen är att genom noggrann planering minimera matsvinnet i verksamheten. Utbildningsnämnden har i budget 2018 givits i uppdrag att under året revidera riktlinjerna för måltider i stadens grundskolor och även inkludera förskolan och gymnasiet. Syftet är bland annat att minska klimatpåverkan och matsvinnet i skolorna. Nämnden ska utreda mått och mätmetoder för att mäta skolmåltidernas koldioxidutsläpp samt intensifiera arbetet med matavfallsinsamling.

Utbildningsnämnden har genomfört flera matsvinnprojekt med goda resultat. Projekten har visat att de viktigaste åtgärderna för att minska matsvinnet är en välfungerande frånvarorapportering samt att den mat som ska serveras lagas efter hand under dagen. Utbildningsnämnden har påpekat att projektet på Globala gymnasiet visade att den viktigaste åtgärden för att minska matsvinnet var att tidigarelägga frånvarorapporteringen. För att frånvaro-rapporteringen ska bidra till minskat matsvinn krävs därmed att frånvaron rapporteras i god tid samt att kökspersonalen får

information om frånvaron. Stadens skolor har genom skolplattform Stockholm ett system med information om elevernas frånvaro.

Stadsledningskontoret anser att ett nytt IT-system för närvarande varken kan bedömas som nödvändigt eller avgörande för att minska matsvinnet i stadens skolor. Utbildningsnämnden har i uppdrag att minska matsvinnet i stadens skolor och ska under året utreda mätmetoder för skolmåltidernas koldioxidutsläpp. Erfarenheterna och kunskaperna från utbildningsnämndens fortsatta arbete är värdefull information som bör tas tillvara innan vidare beslut fattas om att inrätta ytterligare stadsgemensamma verktyg för att minska matsvinnet i stadens skolor.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 januari 2018 att godkänna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Reservation anfördes av Jonas Naddebo (C), Christoffer Järkeborn m.fl. (M) och Joar Forssell (L) som reserverar sig mot beslutet med hänvisning till motionen.

Särskilt uttalande gjordes av Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanell m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V), *bilaga 1*.

Ersätтарыtrande gjordes av Ulrika Hoff (KD) som instämde i reservationen från Jonas Naddebo (C), Christoffer Järkeborn m.fl. (M) och Joar Forssell (L).

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 8 januari 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Motionens förslag rör införandet av ett system för måltidsoptimering i syfte att minska matsvinnet vilket innebär både miljömässiga och ekonomiska vinster.

Miljöförvaltningen tillstyrker motionen och ser detta initiativ och it-systemet som ett bra exempel på en praktisk väg att nå stadens gemensamma miljömål. Det finns dock skäl att erinra om att sådana system måste utformas så att de fungerar med dataskyddsförordningen som träder ikraft den 25 maj 2018.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 1 februari 2018 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 10 januari 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen vill inledningsvis framhålla att frågan om matsvinn är en viktig fråga och att förvaltningen arbetar aktivt med att minska matsvinnet. Förvaltningen vill vidare också peka på att nämnden i stadens budget har ett uppdrag att minska matsvinnet.

Utbildningsförvaltningen har under flera års tid arbetat aktivt med såväl att minska matsvinnet som att främja ekologiska och klimatsmarta måltider på skolorna. Förvaltningen har genomfört ett stort matsvinnprojekt på ett åttital skolor med goda resultat. I dessa matsvinnprojekt kunde skolorna med enkla medel minska matsvinnet med upp till 10-15 procent, både i skolrestaurangen (tallrikssvinn) och i köket (beredningssvinn). I samband med dessa matsvinnprojekt blev både köken och skolorna medvetna om vikten av att frånvarorapporteringen av elever fungerade mellan skola och kök. Det som även framkom under dessa projekt var att köken måste laga mat efter hand för att minska matsvinnet, för att då lättare kunna se åtgången av mat under själva serveringen.

I december 2016 genomfördes ett test med måltidsoptimering inkluderande ett it-system på Globala gymnasiet. Detta projekt var ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen och stadsledningskontoret. Den viktigaste åtgärden i måltidsoptimeringen är att tidigarelägga frånvarorapporteringen för att göra informationen användbar för skolkökspersonalen. I köket kunde de inte se särskilt stor nytta med systemet då det redan fanns fungerande frånvarorapportering på skolan. Den största effekten var att de kunde se om en elev med specialkost var frånvarande, vilket ledde till att specialkosten inte behövde tillagas.

Om alla skolor ska använda sig av ett och samma it-baserade system måste det systemet upphandlas. Det går alltså inte att i förväg bestämma ett det är det i motionen utpekade verktyget som ska användas.

Reservationer m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) enligt följande.

Motionens förslag om införandet av ett system för måltidsoptimering i syfte att minska matsvinn skulle innebära både miljömässiga och ekonomiska vinster för Stockholm. Majoriteten har tidigare arbetat målmedvetet för att testa måltidsoptimering inom stadens skolverksamhet.

Testet på Globala gymnasiet visade på att frånvarorapportering som verktyg kan vara en viktig komponent för att minska matsvinnet i stadens skolor. Det återstår dock att se om den nya skolplattformen som ska få motsvarande funktionalitet kommer att lösa den uppgiften.

Det är viktigt att system och verktyg utformas så att de fungerar med dataskyddsförordningen som träder i kraft den 25 maj 2018 och att upphandling sker så att det inte strider mot gällande upphandlingsregler.